



การบริหารตามแนวทางรางวัลคุณภาพแห่งชาติที่ส่งผลต่อการเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี

The Administration Based on Thailand Quality Award Affecting Toward
World – Class Standard School under the Secondary Educational Service
Area Office 4 in Pathumthani

ปานิสรา สิงหพงษ์¹, พรทิพย์ สุริยาชัยวัฒน์²

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

1. ระดับการบริหารตามแนวทางรางวัลคุณภาพแห่งชาติ
2. ระดับการเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล
3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามแนวทางรางวัลคุณภาพแห่งชาติกับการเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล
4. การบริหารตามแนวทางรางวัลคุณภาพแห่งชาติที่ส่งผลต่อการเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนมาตรฐานสากล จำนวน 269 คน เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารตามแนวทางรางวัลคุณภาพแห่งชาติ
2. การเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
3. การบริหารตามแนวทางรางวัลคุณภาพแห่งชาติกับการเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. การบริหารตามแนวทางรางวัลคุณภาพแห่งชาติส่งผลต่อการเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : รางวัลคุณภาพแห่งชาติ, โรงเรียนมาตรฐานสากล

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี,

² ดร. พรทิพย์ สุริยาชัยวัฒน์อาจารย์ประจำสาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, e-mail : aj-TIP@hotmail.com.



Abstract

This research was to study

1. The level of the administration based on Thailand quality award
2. The level of world - class standard school
3. The relationship between the administration based on Thailand quality award and world - class standard school and
4. The administration based on Thailand quality award affecting toward world – class standard school. The sample used in this study is 269 people. The instruments for collecting data was a questionnaire measure assessing the five - level statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation, correlation coefficient of Pearson and Stepwise Regression.

The results revealed that

1. The level of the administration based on Thailand quality award at a high level
2. The level of world-class standard school at a high level
3. The relationship between the administration based on Thailand quality award and world -class standard school were related at a high level with statistically significant at the .01 level and
4. The administration based on Thailand quality award affecting toward world- class standard school. Statistically significant at the .05 level.

Keywords : Thailand Quality Award, World - Class Standard School

บทนำ

ประเทศไทยได้รับผลกระทบอันเกิดจากเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge - based Economy) ความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการสื่อสาร สังคมโลกที่เกิดการสั่นไหวระหว่างวัฒนธรรมมากขึ้น วิกฤตการณ์ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมที่ส่งผลกระทบอย่างรุนแรง ประกอบกับปัจจุบันมีการแข่งขันในด้านคุณภาพของการจัดการศึกษา ตลอดจนความจำเป็นของภาษาสากล ที่สร้างความได้เปรียบในการติดต่อสื่อสาร การเจรจาต่อรองในสังคมโลก ตลอดจนการประกอบอาชีพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) นอกจากนี้ จากการศึกษาวิจัยและติดตามผลการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่ผ่านมา ประกอบกับข้อมูลจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคนในสังคมไทย พบว่า ยังไม่สามารถพัฒนาเยาวชนสู่ศตวรรษที่ 21 จึงเกิดการทบทวนและนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551



(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) เพื่อเพิ่มศักยภาพการจัดการศึกษาไทยให้พร้อมสำหรับการแข่งขันในเวทีโลกและในยุคนศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมผู้เรียนให้มีคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล รักความเป็นไทย มีทักษะในการคิด มีทักษะในการแก้ปัญหา มีทักษะด้านเทคโนโลยี มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการสื่อสาร และมีทักษะชีวิต และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555)

อย่างไรก็ตาม ผลการติดตามการใช้หลักสูตรแกนกลางกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พบว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน ส่วนใหญ่ยังไม่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณภาพตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555) และจากการศึกษาและวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานของนานาประเทศ พบว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้มากกว่าการให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนด้านความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และไม่สะท้อนให้เห็นถึงการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนที่เชื่อมโยงกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม ในเรื่องของภาษาความคิดจิตใจ การฝึกทักษะความสามารถในการสื่อสารสองภาษาต่างประเทศ การส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีการคิดประดิษฐ์และสร้างสรรค์งาน และสามารถผลิตผลงานที่มีคุณภาพสูง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) โรงเรียนมาตรฐานสากล (World - Class Standard School : W - CSS) จึงเป็นนวัตกรรมจัดการศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนำมาใช้เป็นมาตรการเร่งด่วนในการยกระดับการจัดการศึกษาของไทยให้มีคุณภาพเทียบเท่าสากล โดยมุ่งหวังที่จะให้โรงเรียนได้พัฒนาต่อยอดคุณลักษณะของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะเป็นพลโลก เป็นเยาวชนไทยรุ่นใหม่ เป็นผู้ที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการ สามารถสื่อสารได้สองภาษา ล้ำหน้าในทางความคิด สามารถผลิตงานได้อย่างสร้างสรรค์ และมีจิตร่วมรับผิดชอบต่อสังคมโลก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) โดยได้เริ่มดำเนินการนำร่องจำนวน 500 โรงเรียน ในปีการศึกษา 2553 มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. พัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก (World Citizen)
2. ยกระดับการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล (World - Class Standard)
3. ยกระดับการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality System Management) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

โดยการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐาน สากลได้ประยุกต์แนวทางการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award : TQA) มาพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการโรงเรียน ซึ่งถือว่าการบริหารอีกรูปแบบหนึ่งที่ช่วยให้โรงเรียนมีผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศเป็นกลไกสำคัญในการผลักดัน ทำให้เกิดคุณลักษณะต่อการจัดการเรียนการสอน อันจะส่งผลต่อผู้เรียน



ซึ่งเป็นเป้าหมายปลายทางของการจัดการศึกษา และการอิงแนวทางการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (TQA) เพื่อให้โรงเรียนมีวิธีปฏิบัติและผลการดำเนินการในระดับมาตรฐานโลก เนื่องจากเกณฑ์รางวัลมีพื้นฐานทางด้านเทคนิคและกระบวนการตัดสินรางวัล เช่นเดียวกับรางวัลคุณภาพแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา (The Malcolm Baldrige National Quality Award : MBNQA) ซึ่งเป็นต้นแบบรางวัลคุณภาพแห่งชาติที่ประเทศต่าง ๆ หลายประเทศทั่วโลก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี มีโรงเรียนที่ได้รับการยกระดับเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล จำนวน 9 โรงเรียน และต้องมีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ ตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งโรงเรียนมาตรฐานสากล ประกอบกับมีผู้วิจัยจึงทำวิจัยเรื่องดังกล่าวนี้ อีกทั้งโรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นแนวคิดใหม่ในการบริหารจัดการศึกษาในประเทศไทย เพิ่งเริ่มดำเนินการในปีการศึกษา 2553 ทั้งยังสอดคล้องกับพันธกิจและเป้าประสงค์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ที่มุ่งสร้างโรงเรียนในสังกัดให้เป็นโรงเรียนชั้นนำที่มีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ ซึ่งเป็นรูปแบบการบริหารจัดการที่ผู้บริหารโรงเรียนและหน่วยงานต้นสังกัดได้ให้ความสนใจ ผลการวิจัยจะทำให้ได้ทราบข้อมูลที่จะนำไปสู่การยอมรับความร่วมมือและการเรียนรู้ของทุกคนในองค์กร เพื่อนำไปทบทวนผลการดำเนินงานและยกระดับคุณภาพของโรงเรียนให้ได้รับการยอมรับในระดับมาตรฐานโลก อันจะเกิดประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติสูงสุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารตามแนวทางรางวัลคุณภาพแห่งชาติ
2. เพื่อศึกษาระดับการเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามแนวทางรางวัลคุณภาพแห่งชาติกับการเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล
4. เพื่อศึกษาการบริหารตามแนวทางรางวัลคุณภาพแห่งชาติที่ส่งผลต่อการเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนมาตรฐานสากล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี จำนวน 9 โรงเรียน จำนวน 896 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางเจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้ จำนวน 269 คน แล้วจึงทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)



เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ผลการหาค่า IOC พบว่า ทุกข้อคำถามมีค่าตั้งแต่ 0.60 - 1.00 และมีค่าเฉลี่ยทั้งฉบับอยู่ที่ 0.89 และผลการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าประสิทธิ์สัมพันธ์แอลฟา (α - Coefficient) ของตอนที่ 2 เท่ากับ 0.96 ตอนที่ 3 เท่ากับ 0.97 และทั้งฉบับ เท่ากับ 0.97 และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

สรุปผลการวิจัย

1. การบริหารตามแนวทางรางวัลคุณภาพแห่งชาติของโรงเรียนมาตรฐานสากล ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยสุด คือ ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้

2. การเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยพบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก และด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยสุด คือ ด้านสื่อสาร 2 ภาษา

3. การบริหารตามแนวทางรางวัลคุณภาพแห่งชาติมีความสัมพันธ์กับการเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด คือ การบริหารตามแนวทางรางวัลคุณภาพแห่งชาติ ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ กับการเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล ด้านผลิตงานอย่างสร้างสรรค์

4. ผลการวิเคราะห์การบริหารตามแนวทางรางวัลคุณภาพแห่งชาติที่ส่งผลต่อการเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขตจังหวัดปทุมธานี 4

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนการบริหารตามแนวทางรางวัลคุณภาพแห่งชาติที่ส่งผลต่อการเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ด้วยวิธี Stepwise

ตัวพยากรณ์	b	SE.b	β	t	p
(Constant)	0.64	0.16			
ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (X_4)	0.31	0.06	0.3	5.0	0.0
ด้านผลลัพธ์ (X_7)	0.18	0.06	0.2	3.0	0.0
			0	8	0



ด้านการนำองค์กร (X_1)	0.14	0.05	0.1	2.5	0.0
			4	7	1
ด้านการจัดการกระบวนการ (X_6)	0.15	0.06	0.1	2.5	0.0
			6	0	1
R = 0.77 $R^2 = 0.59$ Adjusted $R^2 = 0.59$ $SE_{est} = 0.36$ F = 97.75					
			a = 0.64		

$p < .05$

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่า มีตัวแปรการบริหารตามแนวทางรางวัลคุณภาพแห่งชาติที่ทำนายความเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี มีทั้งหมด 4 ตัวแปร คือ ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (X_4) ด้านผลลัพธ์ (X_7) ด้านการนำองค์กร (X_1) และด้านการจัดการกระบวนการ (X_6) สามารถร่วมกันพยากรณ์ตัวแปรเกณฑ์ได้ดีตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถร่วมกันทำนายรวมกันได้ร้อยละ 59.00 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การบริหารตามแนวทางรางวัลคุณภาพแห่งชาติส่งผลต่อการเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยตัวแปรที่มีอำนาจในการพยากรณ์มี 4 ตัวแปร คือ ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ด้านผลลัพธ์ ด้านการนำองค์กร และด้านการจัดการกระบวนการ โดยสามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 59.00

อภิปรายผลการวิจัย

1. การบริหารตามแนวทางรางวัลคุณภาพแห่งชาติของโรงเรียนมาตรฐานสากล มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนได้สร้างความตระหนักและชี้แจงแนวทาง การพัฒนาโรงเรียนสู่ความเป็นมาตรฐานสากล ให้แก่ครู บุคลากร และผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบอย่างทั่วถึง มีการร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และค่านิยม รวมทั้งภารกิจหลักของโรงเรียนในการพัฒนาและยกระดับสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล การถ่ายทอดข้อมูลสำคัญไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้ครูและบุคลากรมีความเข้าใจในทิศทางการดำเนินงานไปในแนวทางเดียวกัน โดยมุ่งเน้นให้เกิดผลที่ผู้เรียนที่ต้องมีคุณลักษณะตามเกณฑ์มาตรฐานสากล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) สอดคล้องกับ (วิสัยพรณ์ เสรีวัฒน์, 2555) ได้ทำการวิจัย การประเมินเชิงระบบโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า การปฏิบัติตามแนวทางนโยบายการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากลมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านการปฏิบัติตามองค์ประกอบการบริหารคุณภาพ 7 หมวด มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับ (ดิเรก วรธนะเศียร, ประสิทธิ์ เชี่ยวศรี, นพรุจ ศักดิ์ศิริ, 2553) ได้ทำการวิจัยและพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า ด้านสภาพการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก



2. การเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจในแนวทางและเป้าหมายการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะเป็นพลโลก มีการพัฒนาหลักสูตร และจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล (World - Class Standard Curriculum and Instruction) โดยการขับเคลื่อนตามหลักการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพของฝ่ายบริหาร ครูและบุคลากร ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) ส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามเกณฑ์ คือ เป็นเลิศวิชาการ (Smart) สื่อสาร 2 ภาษา (Communicator) ล้ำหน้าทางความคิด (Thinker) ผลงานอย่างสร้างสรรค์ (Innovator) และร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก (Global Citizenship) และมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับ (วิไลพรรณ เสรีวัฒน์, 2555) ได้ทำการวิจัยการประเมินเชิงระบบโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านผลผลิต พบว่า ผู้เรียนโรงเรียนมาตรฐานสากล มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับ (ปรารถนา หยกสตร์ และคณะ, 2554) ได้ทำการศึกษาระดับความพึงพอใจการจัดการศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล ของโรงเรียนตะกั่วป่า “เสนาอนุกุล” ปีการศึกษา 2554 พบว่า ด้านคุณลักษณะผู้เรียน โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และโรงเรียนประโคนชัยพิทยาคม (2554) ได้ทำการศึกษาระดับความพึงพอใจสภาพการดำเนินงานในโครงการมาตรฐานสากลของโรงเรียน พบว่า ด้านคุณลักษณะผู้เรียนโดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

3. การบริหารตามแนวทางรางวัลคุณภาพแห่งชาติมีความสัมพันธ์กับการเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมาตรฐานสากล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารตามแนวทางรางวัลคุณภาพแห่งชาติมีความสอดคล้องกับบทบาทภารกิจและการดำเนินงานของโรงเรียนและเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ มีแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจน ทำให้โรงเรียนได้ประเมินตนเอง เห็นโอกาสในการปรับปรุง วิธีการดำเนินการ ชัดความสามารถ โดยมุ่งเน้นเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) จึงทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามเกณฑ์ของโรงเรียนมาตรฐานสากล สอดคล้องกับ (รังสรรค์ นกสกุล, บุญเรือง ศรีเหรียญ และ จุไร โชคประสิทธิ์, 2555) ได้ทำการวิจัย การพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบที่ส่งผลต่อการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า องค์การแห่งการเรียนรู้ มีความสอดคล้องและสัมพันธ์กับการบริหารระบบคุณภาพตามเกณฑ์รางวัลและ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) ได้อธิบายไว้ว่า เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติเป็นระบบการบริหารจัดการที่ได้รับการยอมรับว่า เป็นระบบที่จะพัฒนาโรงเรียนให้มีผลการดำเนินการที่เป็นเลิศ และสะท้อนให้เห็นถึงการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) เช่นเดียวกับแนวคิด (สุพรรณิ สมบุญธรรม (ออนไลน์), 2555) ที่สรุปว่าการนำเกณฑ์รางวัล



คุณภาพแห่งชาติมาใช้ในการทำ Self Assessment ทำให้สามารถเสริมจุดเด่น และค้นพบโอกาสในการปรับปรุงและ (พัฒนชัย กุลสิริสวัสดิ์, 2551) ได้สรุปว่า เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติเป็นข้อสอบเพื่อประเมินตนเอง และพบโอกาสในการเรียนรู้ เช่นเดียวกับมินนาร์ (Minnar, 1998) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ระบบพื้นฐานการศึกษาสำหรับการรับรองคุณภาพต่อมหาวิทยาลัยในแอฟริกาใต้ พบว่า การรับรองคุณภาพในมหาวิทยาลัยกลายเป็นสิ่งที่แพร่หลายไปทั่วโลกรวมทั้งแอฟริกาใต้ด้วย

4. การบริหารตามแนวทางรางวัลคุณภาพแห่งชาติส่งผลต่อการเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่า ตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อ มีจำนวน 4 ตัวแปร คือ ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ด้านผลลัพธ์ ด้านการนำองค์กร และด้านการจัดการกระบวนการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนมาตรฐานสากลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ โดยยึดหลักการดำเนินงานเชิงระบบจากแนวคิดและค่านิยมหลัก 11 ประการ และเป็นกรอบเกณฑ์เพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศของระบบบริหารคุณภาพ 7 หมวด ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) สอดคล้องกับ (รังสรรค์ นกสกุล, บุญเรือง ศรีเหรียญ และจุไร โชคประสิทธิ์, 2555) ได้ทำการวิจัย การพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า การบริหารระบบคุณภาพและการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากลมีผลทางตรงต่อการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล เช่นเดียวกับงานวิจัย (มานะ สินธุวงษานนท์, 2550) พบว่า กระบวนการบริหารคุณภาพส่งผลกระทบต่อคุณภาพในทางบวก เช่นเดียวกับออสบอร์น (Osborne, 1998) ได้ทำการวิจัย พบว่า การคิดเชิงระบบเป็นองค์ประกอบที่กำหนดความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และเดทท์มานน์ (Dettmann, 2004) ได้ทำการวิจัย พบว่า มุมมองในเชิงบวกที่มีต่อการนำเครื่องมือเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติไปใช้ คือ เป็นศูนย์กลางของความเป็นเลิศ เป็นความภาคภูมิใจของสมาชิกที่ร่วมดำเนินการ และเป็นเส้นทางไปสู่การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2556) ได้สรุปว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล คือ สร้างกรอบแห่งการปฏิบัติงานเพื่อความเป็นเลิศ ส่งเสริมสนับสนุน และจูงใจให้บุคลากรทุกระดับมีส่วนร่วมในการสร้างผลงานให้โรงเรียนและการพัฒนาไปสู่ความเป็นเลิศ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีแนวคิดเป็นข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้ คือ โรงเรียนควรเร่งดำเนินการเพิ่มระดับการปฏิบัติการบริหารจัดการในด้านที่สำคัญของเกณฑ์รางวัล เพราะจำเป็นต่อการดำเนินงานของโรงเรียนซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล ดังนี้

1. ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล เป็นเสมือนเส้นทางหลักที่เชื่อมโยงการขับเคลื่อนของโรงเรียนจาก



แผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ ทำให้โรงเรียนมีการจัดการที่มีประสิทธิผลผลิต ปรับปรุงผลการดำเนินการและความสามารถในการแข่งขัน และเป็นด้านที่เป็นพื้นฐานของระบบการจัดการผลการดำเนินการโดยภาพรวมของโรงเรียน

2. ด้านผลลัพธ์ เพราะเป็นตัววัดที่สะท้อนถึงการดำเนินการของกระบวนการต่างๆ ภายในองค์กร เป็นจุดมุ่งหมายของเกณฑ์รางวัลคุณภาพ โรงเรียนต้องให้ความสำคัญกับการรายงานผลลัพธ์ที่สำคัญทั้งหมดในทุกด้านของการดำเนินงาน

3. ด้านการนำองค์กร เป็นความสำคัญลำดับแรกของเกณฑ์รางวัลแห่งคุณภาพ เพราะผู้นำเป็นคนที่สำคัญที่จะทำให้การดำเนินการและการบริหารจัดการตามเกณฑ์รางวัลนั้นประสบความสำเร็จ ผู้นำจึงต้องแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการนำโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล

4. ด้านการจัดการกระบวนการ โรงเรียนต้องให้ความสำคัญกับการออกแบบระบบงานและนวัตกรรมของกระบวนการ ทั้งกระบวนการหลักและกระบวนการสนับสนุนที่แสดงถึงเป็นการเพิ่มโอกาสการเรียนรู้ของผู้เรียน และเพิ่มประสิทธิผลของโรงเรียน

แหล่งข้อมูลอ้างอิง

ดิเรก วรณเศียร, ประสิทธิ์ เขียวศรี, นพรุจ ศักดิ์ศิริ. (2553). *การวิจัยและพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

ปรารธนา หยกสตาร์ และคณะ. (2554). *ความพึงพอใจการจัดการศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนตะกั่วป่า "เสนาบุญกุล" ปีการศึกษา 2554*. (รายงานผลการวิจัย). สืบค้นวันที่ (1 พฤศจิกายน 2555). จาก <http://202.143.156.98/index.php>.

พัฒนชัย กุลสิริสวัสดิ์. (2551). *การเตรียมองค์กรเพื่อรับการตรวจประเมินตามแนวทาง TQA*. กรุงเทพมหานคร : พงษ์วารินการพิมพ์.

รังสรรค์ นกสกุล, บุญเรือง ศรีเหรียญ และจุไร โชคประสิทธิ์. (2555). “*การพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบที่ส่งผลต่อการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล*,”. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์. 6, 1 (มกราคม - เมษายน) : 61 - 76.

โรงเรียนประโคนชัยพิทยาคม. (2553). *การศึกษาความพึงพอใจสภาพการดำเนินงานในโครงการมาตรฐานสากลของโรงเรียนประโคนชัยพิทยาคม อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2553*. (รายงานผลการวิจัย). สืบค้นวันที่ (20 ธันวาคม 2555). จาก <http://pkc.ac.th>.

วิไลพรรณ เสรีวัฒน์. (2555). *การประเมินเชิงระบบโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์. (ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยขอนแก่น.



- สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. (2555). *เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติปี 2555 - 2556*. กรุงเทพมหานคร : พงษ์วารินการพิมพ์.
- สุพรรณณี สมบุญธรรม. (2555). “*เส้นทางสู่ความสำเร็จด้วย TQA*” (ออนไลน์). สืบค้นวันที่ (21 พฤศจิกายน 2555). จาก <http://www.qa.psu.ac.th/develop-service50.html>.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4. (ออนไลน์). สืบค้นวันที่ (1 มีนาคม 2555). จาก [http:// www.ssps4.go.th/ssps4/](http://www.ssps4.go.th/ssps4/).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). *กลยุทธ์ปี พ.ศ.2553*. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____. (2553). *คู่มือการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____. (2553). *คู่มือการบริหารจัดการระบบคุณภาพ*. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____. (2553). *คู่มือการพัฒนาหลักสูตรและการสอน*. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____. (2553). *คู่มือการสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาและการส่งเสริมศักยภาพผู้เรียน*. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____. (2553). *แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล*. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____. (2554). *แนวทางการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนมาตรฐานสากล*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____. (2555). *มัธยมศึกษายุคใหม่สู่มาตรฐานสากล 2561*. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____. (2555). *แนวทางการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมาตรฐานสากล ฉบับปรับปรุง*. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา. (2555). *โครงการโรงเรียนในฝันสู่มาตรฐานสากล ภายใต้โครงการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการบริหารโรงเรียนอย่างยั่งยืนและมีคุณภาพทั้งองค์กร*. (เอกสารประกอบการบรรยาย). สืบค้นวันที่ (11 มกราคม 2556) จาก <http://www.labschools.net>.
- Cronbach, L. J. (1984). *Essentials of Psychological Testing Fourth Edition*. New York : Harper & Row.



- Dettmann, Paul E. (n.d.). *Administrators, Faculty, and Staff/Support Staff Perceptions of MBNQA Education Criteria Implementation at the University of Wisconsin*. Retrieved (December 10, 2012), Available From <http://scholar.lib.vt.edu/theses>.
- Krejcie, Robert. V. and Daryle W. Morgan. (1970). “*Determining Sample Size for Research Activities*”. *Education and Psychological Measurement*. 30(3).
- Minner, Philippus Christiaan. (1998). *A Knowledge-based System for Quality Assurance Support in an University (South Africa)*. Doctoral Dissertation University of Pretoria (South Africa).
- Osborne, Doree R. (1998). *The Learning Organization and Leadership for the College System*. (Online). Retrieved (December 10, 2012). Available From <http://www.lib.umi.com>.